

VOLIMO ZAGOVORNIKE VREDNOT

Pred vojno je Slovenija spadala v krog dežel, ki so vsaj načelno priznavale in spoštovale občečloveške vrednote, četudi so jih kdaj kršile.

Potem je prišla vojna, okupacija in revolucija. Prav revolucija je bila tista, ki je lestvico vrednot postavila na glavo. Resnica ni bila več resnica, pravica ni bila več pravica, najvišja vrednota ne več ljubezen, ampak razredni boj, nasilje in teror. Po partijskih merilih revolucija ni bila revolucija, ampak NOB, likvidacije nasprotnikov njihovega nasilja ne zločin, ampak domoljubno dejanje, njena prevara Slovencev in mednarodnega sveta ne prevara, ampak strategija in taktika. To prevrednotenje vrednot je trajalo trajalo potem ves čas partijskega totalitarizma in veliko tega ostaja še danes. To je pa za naš narod lahko usodno. Demokracijo in lepšo prihodnost je mogoče graditi samo na vrednotah, zato je nujno, da se naš prostor čimprej očisti partijskih zmot in zablod.

Volitve so edinstvena priložnost, ko lahko vsak državljan s svojim glasom soodloča, kakšna bo naša oblast v prihodnje. Kdor ima Slovenijo rad, bo volil zagovornike vrednot.

BRANKO ROZMAN, Ljubljana
(Družina, 3. 11. 2002)

Izvoljenih že 132 županov

Po podatkih občinskih volilnih komisij so bili že v prvem krogu nedeljskih lokalnih volitev izvoljeni župani v 132 občinah, medtem ko bodo v preostalih 61 od skupaj 193 občin župane dobili v drugem krogu volitev.

V prvem krogu so bili župani izvoljeni v naslednjih občinah: Beltinci (Milan Kerman - SDS, NSi), Benedikt (Milan Gumzar - LDS) Bistrica ob Sotli (Jože Pregrad - SDS, LDS, SLS), Bloke (Jože Doles - SDS, SLS, NSi), Bohinj (Evgenija Kegl Korošec - LDS), Brežice (Andrej Vizjak - SDS), Cankova (Drago Vogrinčič - SDS), Celje (Bojan Šrot - SLS, SDS, Zeleni), Cerklje na Gorenjskem (Franc Čebulj - neodvisni), Cerklje (Jurij Kavčič - SLS), Cerkljenjak (Jožef Kraner -

SLS) Črenšovci (Anton Toernar - SLS), Črnomelj (Andrej Fabjan - SLS, SDS, NSi), Dobropolje (Anton Jakopič - SLS, SDS), Dobrna (Martin Breclj - neodvisni), Dobrovnik (Marjan Kardinar - LDS), Dolenjske toplice (Franci Vovk - NSi, SLS, SDS), Domžale (Cveta Zalokar Oražem - LDS, ZLSD, DeSUS, DS), Gorenja vas-Poljane (Jože Bogataj - neodvisni) Grosuplje (Janez Lesjak - ZLSD, LDS), Horjul (Daniel Fortuna - neodvisni), Hrastnik (Miran Jerič - LDS), Jesenice (Boris Bregant - neodvisni), Kranj (Mohor Bogataj - LDS), Krško (Franci Bogovič - SLS), Laško (Jože Rajh - ZLSD, LDS, DeSUS), Loška dolina (Janez Sterle - SDS, SLS, NSi), Lukovica (Matej Nad. na 2. str.

KAKO BOMO VOLILI?

Ponovno objavljamo način, po katerem bodo lahko volili slovenski državljani, ki živijo v Argentini.

Kdor ni izrecno zaprosil na volilno komisijo, da voli po pošti, bo lahko volil SAMO NA VELEPOSLANIŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE, Avda. Santa Fe 864, Piso 6, Buenos Aires, v nedeljo 1. decembra od 9.00 do 17.00 ure. S sabo mora prinesiti kak veljavni osebni dokument (DNI, Cedula, LC, LE, Potni list...). Če vas ni v volilnem imeniku, pa slovenski potni list ali potrdilo o državljanstvu.

Če ste z zadevnim formularjem posebej zahtevali na volilno komisijo, da volite po pošti tudi v drugem krogu, in ste prejeli volilno gradivo, boste morali overoviti volilno karto. Poleg običajnih načinov (notar, policija, sodnija), lahko volilno karto overovite tudi na veleposlaništvu RS, ali po slovenskih središčih po sledečem redu:

Naš dom, San Justo: nedelja, 1. decembra od 9. do 10. ure (Herman Zupan). Slovenska pristava: nedelja, 1. decembra od 10.30. do 11.30. ure (Herman Zupan). Slomškov dom, Ramos Mejía: nedelja, 1. decembra od 10. do 11. ure (Božidar Fink). Hladnikov dom, Lanús: sobota,

Konsenz zveze NATO je dosežen: k pristopnim pogajanjem z zavezništvom vabimo Bolgarijo, Estonijo, Latvijo, Litvo, Romunijo, Slovaško in Slovenijo. S temi besedami je generalni sekretar zveze NATO George Robertson 21. novembra ob 9.55 na vrhu zveze NATO v Pragi sporočil odločitev o dolslej najboljšešnji širitvi zavezništva v zgodovini. Po njegovih besedah gre za odločitev ključnega pomena, zagotovil pa je, da ta ni uperjena proti varnostnim interesom katerekoli nečlanice zavezništva, s čimer je imel v mislih predvsem Rusijo.

"Kandidatke so delale trdo, da bi izpolnile zelo zahtevne standarde zavezništva in sprejeti so morale težke in trde odločitve," je dejal Robertson, ki je obenem poudaril, da NATO nikoli ni bil ekskluzivna organizacija in da so vrata zavezništva odprta. Širitev so pozdravili tudi ostali voditelji držav članic zavezništva, med njimi gostitelj vrha, češki predsednik Vaclav Havel, in ameriški predsednik George Bush.

"ZDA so zadovoljne z odločitvijo o širitvi zavezništva s sedmimi novimi državami, saj to krepi našo zvezo. Okrepljene ne bodo le naše vojaške zmogljivosti, osvežen bo tudi duh te demokratične zveze in potrjena naša zavezanost svobodi. Evropa pa bo zno-

va cela, svobodna in v miru," je dejal Bush.

"Vstop sedmih novih držav je dodaten dokaz, da se umetna delitev Evrope končuje - celina je spet združena," pa je poudaril francoski predsednik Jacques Chirac. "Francija je že leta 1997 podpirala ambiciozno širitev zavezništva in je vesela, da zdaj njeno vizijo delijo tudi druge članice. Vrata pa morajo ostati odprta še naprej," je poudaril Chirac.

Politiko odprtih vrat je podprl tudi poljski predsednik Aleksander Kwasniewski, ki je poudaril še, da bo z novo širitvijo "NATO močnejši in ne šibkejši". "Tokratna širitev ni konec, le sredstvo za nadaljnjo integracijo," je menil turški predsednik Ahmed Necdet Sezer. Belgijski premier Guy Verhofstadt pa je spomnil, da širitev za NATO ni bila dolžnost, vendar je zavezništvo storilo vse, da je do nje prišlo. "Severnoatlantska zveza pa bo počasi postala Evroatlantska zveza," je poudaril.

Danski premier Anders Fogh Rasmussen pa je posebej pozdravil vstop treh baltskih držav, nekoč republik Sovjetske zveze. "Zgodovina se spreminja in z njo tudi zveza NATO. Toda ta širitev ni usmerjena proti Rusiji, temveč je njen cilj pozdraviti in integrirati Evropo. To bo koristilo tudi Rusiji," je pou-

daril Rasmussen in kot predsedujoči Evropski uniji spomnil, da je pred širitvijo tudi ta povezava.

Sicer pa je generalni sekretar Robertson praški vrh že v njegovem uvodu označil kot "vrh preoblikovanja", ki bo izjemnega pomena za zavezništvo, saj bodo na njem voditelji poleg odločitve o širitvi sprejeli še druge pomembne sklepe, predvsem o modernizaciji in krepitvi vojaških zmogljivosti ter o poglobitvi odnosov s partnerskimi državami, kot je Rusija.

Na ta način se bodo čezatlantski odnosi še okrepili, je dejal Robertson in poudaril, da NATO še vedno izpolnjuje svoje naloge, in to "izjemno dobro". Toda 11. september je svet soočil s "smrtonosnim koktajlom novih groženj", med katerimi je naštel terorizem in orožje za množično uničevanje. Prav za spopad s temi grožnjami se mora NATO opremiti, in to naj bi dorekli na vrhu v Pragi.

Ob koncu pa je Robertson povzel stališča vseh članic in sporočilo naslovil na tri države kandidatke, Makedonijo, Albanijo in Hrvaško, ki povabila v NATO niso prejele. "Vrata zavezništva ostajajo odprta še naprej - današnja povabila niso bila zadnja in izvajanje akcijskih načrtov za članstvo se bo nadaljevalo," je poudaril Robertson.

Kako bodo potekali pristopni pogovori

Kot so nedavno pojasnili diplomatski viri pri zvezi NATO, bo po vrhu v Pragi generalni sekretar zveze NATO najkasneje v desetih dneh povabljenim državam poslal pisma, s katerimi bodo povabljeni k pristopnim pogovorom in v katerih bo predstavljena njihova vsebina.

Pristopni pogovori se bodo začeli kmalu, najverjetneje zgodaj decembra, potekali pa bodo na sedežu zveze NATO v Bruslju. Pogovori naj bi se končali predvidoma do konca februarja 2003. V tem času bodo države obiskali zavezniški izvedenci, potekalo bo tudi zasedanje politično-varnostnega odbora z bodočo članico.

Format pristopnih pogajanj je vnaprej določen za vse bodoče članice enak. Kot je v nedavnem pogovoru povedal slovenski zunanji minister Dimitrij Rupel, bo tehnično pogajanja vodil državni sekretar na zunanjem ministrstvu, v delegaciji bodo tudi veleposlanik pri zvezi NATO, vodja sektorja za NATO na MZZ, vodja sektorja za obrambno načrtovanje na obrambnem ministrstvu, predstavnik generalštaba, vodja sektorja za mednarodne pravne zadeve na MZZ, pred-

stavnik ministrstva za finance in vodja urada za varovanje tajnih podatkov. V nekaterih primerih bo potrebno tudi sodelovanje najvišjih predstavnikov države.

Februarja 2003 bo zunanji minister vsake države v Bruselj poslal uradno pismo, s katerim bo povabljen država sprejela pogovore.

Priloženo bo pismo o zavezi (commitment letter), v katerem bo morala vsaka država med drugim izraziti zavezanost izpolnjevanju načel Washingtonske pogodbe in izvajanju reform na področju obrambe.

Po koncu pogajanj bo na podlagi pisma o zavezi v marcu 2003 sledil podpis pristopnih protokolov, nato pa njihova ratifikacija, najprej v devetnajsterici in nato še v novinkah. Postopek bo trajal približno leto dni, zato je vstop novih držav pričakovati sredi leta 2004, vendar pa bodo njihovi predstavniki v vmesnem obdobju na sedežu zavezništva že delovali kot opazovalci. Država bo postala članica, ko bo listino o pristopu deponirala pri ZDA, ki je depozitar Washingtonske pogodbe, predvidoma leta 2004.

Slovenija bo morala v pripravah na vstop v NATO okrepiti tudi slovensko misijo pri zavezništvu v Bruslju. V njej se morata okrepiti tako diplomatski kot tudi vojaški del. Trenutno je na političnem oddelku slovenske misije pri zvezi NATO v Bruslju šest zaposlenih, 1. aprila prihodnje leto jih bo petnajst. Na zunanjem ministrstvu pa bodo okrepili sektor, ki se ukvarja z odnosi z zavezništvom.

Zavezništvo od novih članic ne zahteva izvedbe referendum za vstop v NATO, je pa to zaželeno. Kot je dejal slovenski premier Janez Drnovšek, bo vlada odločitev o referendumu sprejela kmalu po praškem vrhu. "Formalno referendum ni potreben, vendar splošna pričakovanja so, da bi bil referendum koristen, in vlada bo zelo hitro sprejela svojo odločitev o tem," je poudaril.

GLEJ...

PISMO IZ SLOVENIJE O VOLITVAH	2	MARKO KREMŽAR: LETO BREZ SONCA	3
ODBOJKARSKA SANJE V ŽIVO	3	SLOVENSKE NARODNE JEDI: MIKLAVŽEVANJE	4

Pismo iz Slovenije o volitvah

Dragi

Pri Vas pomlad - koledarska, pri nas pa se obeta nekajletna politična zima. Bliža se drugi krog volitev, čez dober teden. Včeraj so bile objavljene zadnje ankete raziskave javnega mnenja. Teh raziskav je precej, vsak časopis jo ima, vsaka TV, itd. Prognoze kažejo na to, da naj bi Drnovšek dobil med 54 do 56 %, Brezigarjeva pa 44 do 46%. Zanimivo je to, da Drnovšku povabilo v Nato ni prineslo večje število glasov.

Raziskave napovedujejo visoko udeležbo, kar 86% - v prvem krogu 72 %. Neopredeljenih volilcev, ki bodo šli na volitve, je po oceni Dela, kar 24,6%. Ko pa so te volilce spraševali, kdo jim je bližji, se jih je opredelilo le 36% in od tega za Drnovška 19,2 in 16,8 za Brezigarjevo. Ostalih 64% neopredeljenih, še nima mnenja.

To, kar je Brezigarjeva dosegla, je nad vsemi pričakovanji. Nihče ne bi mogel doseči več. Mislim, da je trenutno najpomembnejše to, da obstaja možnost, da se s primerno osebo, da doseči mnogo več, kot je katera koli pomladna stranka doslej dosegla. Brezigarjeva je umirjena, nekonfliktna, simpatična in razumljiva. Ona skuša ljudi združevati in jih popeljati v boljšo prihodnost. Vsakomur daje pravico do svojega mišljenja in zagovarja v celoti demokratičnost in pravno državo. Dosledno je izjavljala, da je nestranski kandidat, da jo veseli podpora vsake stranke, vendar ni obvezna slediti nobeni stranki. Zanimivo je, da se v vsem volilnem obdobju ni kazala v družbi kogar koli, ki v politiki v Sloveniji nekaj pomeni. In niti z Janšom in niti Bajukom. Zнала je na kočljiva vprašanja odgovarjati tudi z nasmehom. To je prese-netilo tudi zakrknjene levičarke, ki so ji na TV POP to priznale. Njen uspeh ji vsi priznajo, tudi mediji, ki ji niso naklonjeni. Če bi dobila podporo tudi pri ženskem delu volilcev, pomembnejše ženske v Sloveniji, ki so zago-

varjale večjo udeležbo žensk v politiki, ji te podpore niso dale, bi bil njen rezultat verjetno boljši. Brezigarjeva je primer, da je pot po kateri bi se lahko uspelo na naslednjih volitvah. Ali bodo pomladne stranke to spoznale in tudi uporabile, pa je veliko vprašanje. Menim, da bi se morali veseliti če bo Brezigarjeva dobila več kot 40% glasov. Pričela je s 15 %. Ali pa se bo znalo izkoristiti kapital 40% ali več glasov, pa je odvisno od vodilnih politikov, mogoče pa celo od tistih, ki še niso poznani, pa so sposobni torej ljudi kova Barbare Brezigar.

Nekoliko v senci predsedniških volitev so se odvijale volitve županov in svetnikov po občinah.

V drugem krogu za župane v mestnih občinah se bodo pomerili v Ljubljani, Mariboru, Kopru, Novem mestu, Novi Gorici in Ptuj. Najbolj zanimivo bo v Ljubljani, Kopru, Novem mestu, Novi Gorici in Ptuj. V Ljubljani, kjer so pomladne stranke izgubile 3 sedeže in to SDS, se bosta pomerili Potočnikova LDS in Simčičeva ZLSD. Zadnja anketa kaže da bo dobila Simčičeva 50,4% glasov. Če bo zmagala, bo po mojem velika zamera v LDS.

Tudi v Mariboru je SDS kot edina pomladna stranka izgubila 1 sedež. Župan bo gotovo iz ZLSD, ki ima 72, 5% podporo v trdnjavi levice.

V Celju je zmagal župan SLS, ki ga podpira tudi LDS, tudi tam je SDS izgubila 2 sedeža SLS pa 1 sedež.

V Kranju je zmagal „nestranski“ kandidat, dosedanji župan, ki pa je nastopil kot kandidat LDS. SDS je izgubila 1 sedež, enako NSI, kot naslednica SKD. V Novem mestu bo dvoboj med Kovačičem LDS in Konciljo, ki ima 57 % podporo, izvoljen pa bo le če, ga bo podprla SDS.

V Kopru pa se je zgodil „POPOVIČ“. Koper je trdnjava komunistov in vedno je bil župan od tam. Že v prvem krogu je dobil največ glasov nestranski in neznan kandidati, bivši dirkač, Boris Popovič, ki ima po

anaketi 58,2% podporo. Sedaj so začeli proti njemu umazano gonjo z anonimkami, neresnicami, itd. Med svetniki je ZLSD izgubila 4 sedeže, Nsi pa enega.

Vpadljivo je število sedežev za nestranskarke liste. Te so bile izredno uspešne in predstavljajo prvovrstno presenečenje. Nihče ni pričakoval, da bodo dobile takšno podporo pri volilcih. Po številu sedežev bi bile druga najmočnejša stranka v mestnih občinah. Raziskave bodo pokazale, kaj pomeni ta fenomen in kakšni so vzroki za njegov nastanek. Morda pa je v volilcih nastalo prepričanje, da strankam ni zaupati? Mogoče se ta rezultat lahko povezuje tudi z rezultatom Brezigarjeve in njeno dosledno odklanjanje kakršnega koli pripadanja strankam?

Doslej je bilo izvoljenih 132 županov, med njimi 40 nestranskih. Največ županov je dobila SLS in sicer 47, v drugem krogu pa je še 27 njenih kandidatov.

LDS je osvojila 22 županskih mest in v drugem krogu jih je še 28.

SDS je osvojila 15 v drugem krogu pa jih bo še 12.

ZLSD je dobila 9 županov v drugem krogu jih je še 13.

NSI je dobila 6 županov, v drugem krogu je še 8 njihovih kandidatov

Znano je da je bil rezultat volitev na podeželju ugodnejši za pomladne stranke in manj ugoden za LDS in ZLSD.

Mislim, da sem Ti postregel s precejšnjimi podatki. Iz njih si lahko ustvariš svoje mnenje. Kakšnih velikih premikov še ni, mogoče pa je zaznati, da se volilno telo ne obnaša več po doslej ustaljenih kalupih in, da ni več predvidljivo. Trenutno še ne v pomembnih zadevah,

Razen v Kopru, kjer gre za resnični šok. Zamisli si: v trdnjavi komunizma je poražen njihov človek od popolnega neznanca s parolo: „Za naš Koper“.

B

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Teško je pisati o političnem položaju v Argentini, ker to, kar je danes gotovo, je že jutri dvomljivo. Ne-predvidljivost je temeljna postavka. Zato se država kar ne more izkoptati iz stanja, ki je nenehno podoben ladji v viharju.

Kdaj volitve? V ponedeljek, 18. novembra je vlada dosegla sporazum z večino guvernerjev. Poleg drugih sklepov so potrdili datum volitev za 27. april. Če bi bil potreben drugi krog, bi se ta izvedel 18. maja, komaj teden prej, predno bi nastopil novi predsednik. Ko pa je vlada poslala zadevni osnutek v parlament, je poslanska zbornica reagirala negativno. Radikalni poslanci so se uprli in zasedanje je padlo v vodo. Da pridobi na času, je vlada poslala osnutek v senat, ki ga je potem tudi potrdil. Sedaj se je borba zopet preselila v poslansko zbornico. Edino, kar je doslej jasno je, da bo 25. maja Duhalde zapustil predsedništvo. Vse ostalo je v zraku.

Sklad pritiska. Vladi se mudi iz važnih razlogov. Mednarodni denarni sklad (FMI) zahteva politično soglasje kot enega izmed pogojev za doseg sporazuma. A to je lahko tudi izgovor. Vedno bolj jasno postaja, da sporazuma s Fondom ne bo tako kmalu. Najbolj pesimistični (realistični?) opazovalci menijo, da sporazuma sploh ne bo pred nastopom bodoče vlade. Seveda se pojavi vprašanje, kaj z zunanjim dolgom. Sedanja vlada, zlasti pa gospodarski minister Lavagna je namenjen, da država ne bo uporabila deviznih rezerv za plačevanje dolga. Če bi vlada plačala vse dolgove, ki zapadejo do nastopa novega predsednika, bi dejansko izpraznila rezervni fond. S tem bi se postavila ob prepad.

Kdo ima prav? Drugo vprašanje pa je, če je mogoče živeti brez sporazuma s Skladom in izolirano od mednarodnih finančnih organov. Nekateri trdijo, da bi bila to popolna katastrofa, drugi so mnenja, da ne bi bilo nič hudega in celo predlagajo to kot najboljšo pot. Ob tem nastaja dvom, ali so mednarodni finančni krogi pripravljeni tvegati, da eden izmed velikih dolžnikov, kot je naša država, enostavno zapade v neplačevanje. To bi bil slab zgled za druge dolžnike, predvsem za Brazil, ki bo imel s Fondom kmalu slične težave, saj ima še večji dolg. Ob tem še en komentar: že januarja so napovedovali katastrofo, če ne bi takoj prišlo do sporazuma s fondom. Preteklo je 10 mesecev, sporazuma ni, katastrofe pa tudi ne.

Brez kandidatov. Treba je sprejeti dejstvo, da peronizem dokončno vodi argentinsko politično sceno. Saj so razni drugi kandidati že znani: Elisa Carrio, Ló-

pez Murphy, Patricia Bullrich. Radikalni so pred odločitvijo, Rodríguez Saá ponovno izjavlja, da bo nastopil samostojno izven stranke. A dokler ne bo peronizem določil svojega kandidata, imamo vtis, kot da kandidatov še ni. Predsednik Duhalde, ki nastopa kot „veliki volilec“, pa se še ne izreče. Dosegel je uspeh s tem, da je zbral okoli sebe večino guvernerjev. Sedaj s tega položaja nadmoči čaka. Verjetno bo odločitev padla šele v poletnih mesecih. Vendar mnogo znakov kaže na predsednikovo naklonjenost guvernerju iz Santa Cruz. Bo končno Duhaldejeva formula Kirchner-Chiche? Na splošno obstoja vtis, da bo predsednikova žena zasedla mesto podpredsednice na Duhaldejevi formuli.

Socialni poseg ali politična intervencija? Primer province Tucumán nenehno zavzema velik prostor v medijih. Primer večjega števila otrok, ki so umrli na posledicah lakote, močno udarja argentinsko javnost. Med provincijsko in zvezno vlado je nastala polemika. Predsednikova žena trdi, da provinca dobi dovolj socialne pomoči, da to tega položaja ne bi smelo priti. Guverner Miranda pa meni, da je pomoči premalo in provinca nima sredstev, da bi to skrajno bedo preprečila. V začetku tedna je Chiche Duhalde odšla na sever, da osebno vodi pomoč in ugotovi realno stanje. V Tucumanu so sprožili že več postopkov proti guvernerju, a uradne intervencije gotovo ne bo. Miranda je eden glavnih Duhaldejevih zaveznikov in je za sabo potegnil guvernerje argentinskega severozahoda. Bo Duhalde žagal vejo, na kateri sedi?

Razburkani Santiago. V drugi izmed severnih provinc, Santiago del Estero, pa so doživeli nenavaden parlamentarni udar. Pred meseci so imeli volitve novega guvernerja. Zmagal je Carlos Diaz, ki je bil kandidat krajevnega kaudilla (Carlos Juárez). Za podguvernerko je z njim kandidirala Juárezova žena Mercedes Aragonés, ki pa ni uradno nastopila svojega mesta „iz zdravstvenih razlogov“. Diaz pa se je v notranjem peronističnem boju zavezal z Menemom. Juárez pa je prepričan duhaldist. Zato je (na Juárezov ukaz) provincijski parlament pritisnil na guvernerja. Ta je po komaj 23 dneh vladanja odstopil. Provinca nima guvernerja ne podguvernerja. Vodil jo bo začasno predsednik parlamenta, ki mora sklicati nove volitve. Sploh je zadnje leto Santiago bil prizorišče volitev in odstopov (senatorji, poslanci), ki že mejijo na grobo zlorabljanje ustavnih določil. Bo zvezna vlada intervenirala? Ne, ker tudi ta veja je važna.

Izvoljenih že 132 županov

Nad. s 1. str.

Kotnik - neodvisni), Medvode (Stanislav Žagar - neodvisni), Metlika (Slavko Dragovan - SLS), Miklavž na Dravskem polju (Leopold Kremžar - LDS), Murska Sobota (Anton Slavič), Naklo (Ivan Štular - SLS), Nazarje (Ivan Purnat - neodvisni), Preddvor (Franc Ekar - neodvisni), Radenci (Jože Toplak - SDS), Razkrižje (Stanko Ivanušič - neodvisni), Ribnica na Pohorju (Marija Sgerm - SLS), Rogaška Slatina (Branko Kidrič - SLS, SDS), Rogašovci (Janko Halb - SLS, SDS, NSi), Rogatec (Martin Mikulič - NSi), Sežana (Stanislav Klun - LDS), Slovenj Gradec (Matjaž Zanožkar - neodvisni), Slovenska Bistrica (Ivan Žagar - SLS), Sveti Andraž (Ivan Krebša - NSi), Šenčur (Miro Kozelj - SDS, NSi), Šentilj (Edvard Cagran - neodvisni), Šentjernej (Franc Hudoklin - SLS), Škocjan (Anton Zupet - SLS), Škofja Loka (Igor Draksler - SLS, SDS, NSi), Škofljica (Jože Jurkovič - neodvisni), Šoštanj (Milan Kopušar - LDS), Tržič (Pavel Rupar - SDS), Velenje (Srečko Meh - ZLSD), Velike Lašče (Anton Zakrajšek - NSi, SDS), Vipava (Ivan Princes - neodvisni), Vranksko (Franc Sušnik - SDS, NSi), Zagorje ob Savi (Matjaž Švagan - LDS), Žalec (Jože Posedel - neodvisni), Žužemberk (Franc Škufca - SLS).

V drugem krogu pa bodo župane volili v 61 občinah.

Anketa Večera

Večerova napoved za 1. december je, da bo Janez Drnovšek prejel od 53 do 59 odstotkov glasov, Barbara Brezigar pa od 41 do 47 odstotkov. Dobra desetina anketiranih o svojem favoritu ni želela govoriti, medtem ko se druga desetina (še) ni odločila.

Brezigarjeva ima več kot 90-odstotno podporo med

volivci NSi, podpira jo še skoraj 90 odstotkov volivcev SDS in slabih 85 odstotkov volivcev SLS. Drnovška Brezigarjeva po Večerovem merjenju rahlo prehiteva med volivci SNS, bolj pa med pristaši stranke mladih.

TV Slovenija pa Drnovšku v drugem krogu odmeri 55,2 odstotka, Brezigarjevi 44,8 odstotka glasov

Literati iz Slovenije na obisku

Pred kratkim je skupina literatov iz Slovenije organizirala obisk petih slovenskih pesnikov v Južno Ameriko. Ker se je zadnje čase ta kontinent pričel bolj zanimati za Slovenijo, tako v teatru kot v glasbi in literaturi, so bili mnenja, da je treba doseči boljši stik s tukajšnjimi literati in publiko. Tako je društvo Center za slovensko književnost iz Ljubljane, ki ga vodi Brane Mozetič, organiziral nekaj „delovni obisk“ v Čilu, Argentini in Urugvaju.

Najprej so poleteli v Santiago, kjer so se na bralnem večeru predstavili čilenskemu občinstvu, nato so prišli v Buenos Aires in na koncu v Montevideo.

V Buenos Airesu so imeli dva bralna kulturna večera. Prvi je bil v Casa de la Poesia na Honduras 3784, ki se posveča samo pesniškim večerom. Zbralo se je lepo število Argentinev in slovenskih rojakov, prisoten je bil tudi veleposlanik mag. Bojan Grobovšek. Ta je večer tudi odprl. Nato je vseh pet - Maja Novak, Brane Mozetič, Andrej Blatnik, Tone Škrjanc in Svetlana Makarovič, predvajali svoja dela, ki jih je nato v španščini prebral Pavel Fajdiga.

Sledila so vprašanja, ki so se v glavnem sukala o položaju poezije v slovenskem prostoru, prevodov iz skovenščine in v njo in o potrebi medsebojnega spoznavanja. Ta vprašanja in odgovore je sproti prevajal tudi Pavle Fajdiga. Splošno mnenje je bilo, da je s takim približevanjem treba nadaljevati na principu recipročnosti.

Drug kulturni večer je bil v knjigarni Gandhi na Corrientesu čez dva večera, kjer se je zbralo več ljubiteljev poezije (bolj centralna umestitev) in je potekal podobno kot prejšnji.

Če upoštevamo, da so pred kratkim v Sloveniji zaključili izdajo Borgesovih Izbranih del, je ta kulturni obisk precej pomagal k medsebojnemu poznavanju.

Upajmo, da bodo rojaki v Sloveniji po svojih mednarodnih zvezah še nadalje prihajali v Argentino, prevajali argentinska dela v slovenščino in svoja v španščino. Mi pa smo veseli, da v stiku z njimi poslušamo moderno slovensko literaturo in tako - vsaj v poeziji - stopamo vstric z domovino.

SLOVENC V ARGENTINI

Cecilijanka na Pristavi

Na god zavetnice glasbe, 22. novembra, smo imeli na Pristavi v Castelarju pevskoinstrumentalni večer.

Na pogosto vprašanje: Ma, kaj naj delam? so mnogi od staršev ponudili otrokom možnost udejstvovanja na glasbenem področju. **Anka Savelli Gaser**, ki stalno množi in razdaja talente, s katerimi jo je Stvarnik obdaril, pa je sprožila zamisel o srečanju. Nekateri so bili takoj navdušeni, da pokažejo svoje dosežke, drugim pa je bilo treba vlititi dozo samozavesti.

Pred vstopom v dvorano nam je **Jelica Fajdiga Stariha** prijazno ponudila program, v košarico pa smo dali svoj dar za potrebne rojake.

S ploskanjem smo sprejeli člane zboru Zarja mladosti, ki ga že od ustanovitve vodi **prof. Marjana Jelenc**. Zbor je bil ves čas na odru. Posrečena je bila zamisel, da smo mogli izmenoma poslušati zbor in izvajalce na glasbilih. Navdušenost, veselje, igrivost, dobra izgovorjava, ... Vse to smo opazili pri zboru. Od nastopa do nastopa se stopnjuje sigurnost, točnost pri vstopih, uglašenost. Srce ti poje, ko jih poslušaj! Tokrat so nas obdarili s temi deli: Trije prijateljski (C. Pregelj), Caramba (prir. O. Bareilles), Adelita (mehiška folklorna), Moj očka ima (v Švarovi priredbi), Marko skače (Prekmurska narodna), Quodlibet de rondas infantiles (Almeida), Iz zemlje gre v trsek (R. Gobec) in Mlin (v Godčevi priredbi). Iskrene čestitke dirigentki, asistentki **Mojci Prešern Jelenc**, pianistki in pevcm!

Največ izvajalcev je imel klavir. Kar štirje **Rožančevi** so igrali nanj. Najmlajši, **Matjaž**, je osvojil publiko s črnsko Svetniki vsi... S sestro **Marjano**, srednješolko, pa je zaigral Webrov Marš op.3, št.5. **Marjana** je vzorno podala tudi Schumannovo skladbo Veseli kmet. **Tatjana** je dovršeno zaigrala Beyerjovo študijo 95 in skladbo Luč in tema. Najstarejši, **Jožko**, pa je skupaj z **Marjano** zaigral I have got music, sam pa zelo lepo duet iz Mozartove Serailove ugrabitve. **Leo Gaser** je prepričljivo podal Pesem indijancev Tomaža Tozona (slišali smo jo že ob spevoigravi Pravljica o izgubljeni sinički). Nato pa je s svojo babico **Anko** zaigral še štirično Bastienove Male skladbice za klavir. **Anka Savelli Gaser** je

spremljala še ostale glasbenike. Mladim je tako vlila zupanje. Samo izvajanje pa je bilo še kakovostnejše. **Jasna Batagelj** je brezhibno podala (štirično) Offenbachovo Barcarolo iz Hoffmanovih pravljic, **Karolina Kenda** pa (tudi štirično) Med rožami. **Karolina** je nato sedla še za orgle in občuteno zaigrala Venček slovenskih pesmi.

Izredno doživeto je poustvarila Schumannovi deli (Kmečka pesem in Pesem kosca) **Marjanka Grohar**.

Polno je bila zastopana tudi družina **Ayerbe Rant**. Najmlajša, **Luči**, je skupaj z **Anko** zaigrala na klavir kolumbijsko Apu, el indiecito, Paolettijevi Me da mucha risa in Con mi botecito ter Alemanijevu Baguala del grillo. Starejši dve pa sta, ob skrbni spremljavi **Anke**, zaigrali: **Marjanka** na violončelo Bachov Minuet v C duru, **Saši** pa na prečno flavto Marcellov Minuet, Proppov Allegro in Sroussmannov Allegretto. Koliko prijetnih presenečenj ob tako zahtevnih glasbilih!

Andrejka Elizeche Gerzinič se je lotila igranja violine. Lepo jo je bilo slišati ob **Ankini** spremljavi. Podala je Bergamasco in Schubertovo Škotsko.

Tatjana Gričar je bila širši publiko že znana. Žela je uspehe že na osrednjem mladinskem glasbenem srečanju. Tudi tokrat nas ni razočarala. Z izrednim smislom za ritem je zaigrala Spindlerjevo Serenado za trobento in Rodgersov Edelweis.

Posamezne točke je napovedoval **Gabrijel Jelenc**. Za besedilo pa je poskrbela **Nadica Kopač Grohar**.

Bil je res lep večer! Bog daj, da bi bilo še veliko takih!

Miri

Volitve v Bariločah

O volitvah sporoča Ognjišču v Ljubljano predsednik Slovenskega planinskega društva iz Bariloč v Argentini arhitekt **Andrej Duh**, odkoder posnemamo podatke:

V Bariločah je približno 50 ljudi, ki bi lahko volili. Od teh je bilo vpisanih v

volilni imenik 35. To so tisti, ki so za to prosili oziroma so volili že od leta 1992 naprej. Volilo pa je samo 29 ljudi. Preostali niso prejeli volilnega materiala pravočasno, drugi pa sploh ga niso prejeli, kljub temu, da so pravočasno preverili, če je njihov naslov pravilno vpisan v volilni imenik.

V Bariločah smo imeli samo možnost glasovanja po pošti. Za to se je bilo potrebno prijaviti in to v zelo kratkem času, kar je tudi bil razlog, da nekateri niso uspeli pravočasno oddati svoje zahteve za glasovanje po pošti in zato tudi niso mogli voliti. V petek, 8. novembra, je Robert Eiletz potrjeval volilne karte v prostorih Slovenskega planinskega društva. Nekateri so šele tisti dan prejeli glasovnico in volilno karto. V soboto zjutraj je bil s hitro pošto poslan paket z vsemi bariloškimi glasovnicami na veleposlaništvo v Buenos Aires. Naši glasovi so bili v nedeljo prišteti tistim, ki so glasovali na veleposlaništvu. Upamo, da bomo v drugem krogu lahko glasovali vsi, ki smo vpisani v volilni imenik.

Posmrtno ostanke škofa Mahniča prenesli na Krk

Posmrtno ostanke Antona Mahniča (1850-1920), slovenskega katoliškega teologa, ki je leta 1897 postal škof na Krku, so 24. novembra v spremstvu frančiškana iz Zagreba prenesli na otok Krk, kjer so jih položili v grobnico krške katedrale.

Pokopa Mahničevih posmrtnih ostankov na Krku se je med drugim udeležil koprski škof Metod Piriš.

Jutarnji list je pokop označil kot enega največjih dogodkov letošnjega leta na Krku.

MED KNJIGAMI IN REVIJAMI

Marko Kremžar: Leto brez sonca

Pred nekaj tedni je izšla v Ljubljani pri založbi Družina nova knjiga znanega slovenskega pisatelja Marka Kremžarja iz Buenos Airesa. Pisatelja ni treba znova predstavljati, le to bi omenili, da je to njegova dvanajsta knjiga, od katerih so prve izšle v Argentini, zadnje pa v Ljubljani (nekatero tudi kot ponatisi.) Pisatelj je objavljajl sociološko in ekonomsko politična dela, o katoliškem socialnem nauku, literarna in dramatska dela, pa osebna pričevanja. Med zadnje spada tudi ta nova knjiga.

Vidu, dokler ga ne določijo za sodbo Slovenski legiji, katere član je bil. Popisuje svoje življenje v sodnijskih zaporih na Milošičevi, njegovih sojetnike in njih usodo, pa proces. Ta se je vršil že toliko pozneje, da ni bilo več smrtnih obsodb. Tako je Kremžar dobil le nedoločen čas „politične prevzgoje“.

Pol leta ga prevzgojajo, počasi lahko spet prične študirati. (Prej je končal peto gimnazijo). Tu pa mu pripravijo starši v Avstriji možnost prehoda Karavank k njim. Napeta pot v globokem snegu. Pripetljajji okoli meje in na Koroškem mu malce zavirajo prehod, a končno se znajde v taborišču pri svoji družini.

A junaških podvigov še ni konec, junaških, a ne borbenih.

Opisuje namreč svoje šolanje v slovenski taboriščni gimnaziji pri Marku Bajuku. Trdo delo, tri letnike v dveh letih. Matura in odhod v Argentino.

Njegovo opazovanje in opisovanje ni črno belo, pri nasprotnikih podčrtava - če je to možno - tudi dobroto, pomoč in pozitivne vrednote, seveda pa tudi nasprotja in šikane. Med drugim opisuje partizane, ki so bili z njim zaprti, ter kako jih je „metalo“, da so podoživljali svoje zločine nad protikomunisti. Zanimivo je tudi njegovo opisovanje zaslišavanj, ko so hoteli iz njega izvleči marsikaj, a ni popustil. Najbolj pretresljiv dogodek je iz zaprtja v bunker - samico, kjer opazuje s krogli navrtane stene, kjer so oznovci morda še pred dnevi pobijali jetnike.

Ta del - usoda mladoletnih in legalnih sojenecv je novo vsaj za nas, ker takih med nami skoraj ni.

Knjigi je napisal odlični uvod Matija Ogrin, knjiga pa je izšla v dostojni opremi. Lahko jo bomo tudi kupili v Argentini, ko bo prispela po redni pošti.

TD

Odbojarske sanje v živo

Dragi bralke in bralci!

Vrnil sem se pred dobrim tednom in zbiram vse spomine v enoto, zato je poročilo kasneje napisano.

Od decembra 2001 pa do oktobra 2002 je bil čas težav, meseci preizkušenj in odločitev, ne samo v gospodarstvu ali na socialnem področju, temveč tudi v odbojarskem projektu Slo 2002! Gor in dol, levo in desno smo se odločali dan za dnem, kdaj in kako gremo, upanja nismo zgubili, moram pa reči, da sta večkrat prišli na dan kriza in nesporazum. Ampak koncem koncev smo šli v jesensko Slovenijo in zdaj smo tu, napojeni in živi, srečni in veseli naše vrnitve!

Hvala znova vsem, ki ste naš projekt omogočili na en ali drug način, hvala vsem podjetnikom, ki ste finančno pripomogli ter verjeli v „sanjače“, ki grejo „na lauf“ v matično domovino. Hvala!

Moram vam povedati, drage bralke/bralci, da je bila turneja sijajna, da so nam vsi pomagali od konca do kraja, od hrane do prevoza, od dobre volje do uslug, od potrpežljivosti do gostoljubnosti... Hvala!

Hvala lepa OZS (Odbojarski zvezi Slovenije); hvala lepa Antonu Končniku, predsedniku OZS, hvala lepa Alešu Kušarju, generalnemu sekretarju, hvala lepa vsem sodelavcem, vsem „šoferjem“, vsem tajnikom, prostovoljcem, zapisnikarjem, slovenskim sodnikom FIVB, vsem HVALA!

Sedaj pa malo na program, da vas ne bom dolgočasil z zahvalami... Odšli smo v Slovenijo v petek, 11. oktobra. Fotografirali smo se še in se poslovili od domačih in prijateljev. Prišli smo v Frankfurt naslednji dan, soboto 12., počakali dve uri za transfer v Gradec in odleteli v Avstrijo ter prišli okoli 16:00 ure. Tam so nas čakali g. Satler in Jaka Končnik, da bi nas peljali v Slovenijo; deževalo je, a nič za to, šli smo direktno na Trojane „poglodati“ ogromne krofe z mlečno kavo. Naselili smo se v Radovljici, kjer nas je čakala prva točka v programu, ogled tekme Bled-Maribor prve odbojarske lige, kjer je zmagal Bled 3-1.

Naslednji dan, v nedeljo, 13. smo šli k maši na Brezje, si ogledali dolino Trente s čudovitim muzejem in Vršič... res je b'lo imenitno!

V ponedeljek, 14. smo imeli naš prvi trening opoldne, da bi se boljše seznanili s športom, ko bi igrali z Zirovnico. To je ekipa, ki jo trenira bivši nacionalni selektor in je lansko leto izpadla iz prve lige (division de honor); zmagali smo 3-1. Res smo bili veseli zaradi dveh stvari: najprej zaradi zmage in drugič, ker smo začeli turnejo z „desno nogo“!

V torek, 15. smo imeli ogled Ljubljane in okolico z gradom; potem smo kosili okoli 14. ure, imeli nekaj prostega časa, popoldne pa znova trening in zvečer smo šli na ogled tekme prve lige Kamnik-Maribor, zmagali so Kamničani 3-0!

V sredo, 16. smo pa skakali in plavali simbolično po zraku: šli smo do Planice, prehodili 702 stopnice in si od vrha skakalnice ogledali padajoče listje vseh možnih barv, ki je plesalo v ritmu vetra in skušalo doseči svetovni rekord 225 metrov daljine! Igrali smo za kakšne pol ure tudi malo nogometa ter kosili. Popoldne smo se malo odpočili ter pripravili na večerno tekmo proti starejši skupini bivših odbojkarjev z geslom „Ekipa malo manj mladih“. Zmagali smo 3-0 in potem vsi na pico pri Matičku v Radovljici!

Četrtek, to je pa bil res „najtežji dan“... Šli smo v Čateške toplice... kaj bi vam lahko povedal? Zgledali smo obenem otročički in mladoletniki; skakali, plavali ter „razgrajali“ ves dan, spuščali se po vodnem toboganu... To je bilo res „fejst“! Lahko noč, uničeni smo...

V petek, 18. so nam razkazali četrto najpomembnejšo zavarovalnico v Sloveniji, to je Slovenica, kjer dela kot glavni direktor Tone Končnik, predsednik OZS. Podaril je vsakemu knjigo o Sloveniji. Popoldne smo pokukali v slovenski parlament, kjer so nam „razlagali“ bivšo in sedanjo politiko... No, saj veste, stari mački so še na oblasti in ne marajo objektivno gledati naše preteklosti...

V soboto, 19. smo se odpravili v Škocjanske jame, potem so nam razkazali pristanišče Luko Koper, kjer so nas povabili na kosilo. Po kosilu smo šli do obale, kjer je Toni Javoršek (palček) prišel do zaključka, da je Jadransko morje mokro in mrzlo... Popoldne smo šli v Vinoteko Koper, kjer smo bili deležni degustacije 7 vin, mislim, da je bilo sedmo vino... ne vem, vino!

Nadaljevanje prihodnjic

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

11. občni zbor

Slovenska latinskoameriška trgovska zbornica je ena najmlajših ustanov naše skupnosti. A v svojem desetletnem življenju je žela bogate sadove svojega dela, o čemer smo na tem mestu že večkrat pisali.

Seveda se tudi Zbornica kot ustanova ni mogla izogniti sunku, ki je v gospodarskem in ustavnem oziru prizadel Argentino ob koncu lanskega in začetku letošnjega leta. Zato je tudi odbor meseca marca odločil, da prestavi izvedbo obveznega občnega zbora na poznejši datum, medtem pa preuči stanje in možnosti, kako v danem položaju delati za zastavljene cilje in predvsem v novih okoliščinah izkoristiti argentinske izvozne možnosti in jih usmeriti tudi v Slovenijo.

Ko se je v Argentini vihar nekoliko polegel, je odbor sklical 11. redni občni zbor za pretekli petek, 15. novembra. Vršil se je v prostorih podjetja Iskratel v središču Buenos Airesa. Občni zbor je s pozdravom vseh navzočih pričel predsednik Herman Zupan.

Sledila so poročila tajnika (lic. Marko Amon) in blagajnika (inž. Tone P. Podržaj). Svoje poročilo je podal tudi predsednik Zupan, ki je v kratki a jedrnat predstavi orisal delovanje Zbornice v preteklem obdobju.

V podanem je bilo podrobno opisano delo odbora, stike in izmenjave z ustanovami in podjetji v Sloveniji ter delovanje v sklopu argentinskih ustanov. Zbornica se je pridružila Argentinski trgovski zbornici (Cámara Argentina de Comercio). Sprejela je tudi ponudbo za sodelovanje v pravemu odboru te argentinske veleustanove, odgovornost ki je prevzel odbornik prof. Tine Vivod.

V poslovni dobi, je Zbornica nadaljevala svoje informativno delo s poglobitvijo v gospodarskih vprašanjih ter skušala prikazati realno stanje za skupne medsebojne povezave med Slovenijo in Argentino. Organizirala je tudi posebna predavanja. Izredno zanimivo je bilo srečanje z dr. Eduardom Albertom Sadosom, bivšim veleposlanikom in argentinskim predstavnikom pred Evropskim trgovskim forumom. Na tradicionalnem letnem srečanju so pa predavali

predsednik Herman Zupan, slovenski veleposlanik v Argentini mag. Bojan Grobovšek, argentinski poslanec dr. Ricardo O. Busacca in naš rojak in ekonomist Marko Rebozov. V preteklem letu je s svojim pokroviteljstvom Zbornica objavljala strokovne in informativne članke v tedniku Svobodna Slovenija in izdajala posebno glasilo „Gospodarski vestnik“ za člane in prijatelje. Pisarna Zbornice redno odgovarja na prejete dopise, fakse in e-maile ter odpošilja ves prejeti material svojim članom.

Po podanih poročilih je inž. Jernej Dobovšek v imenu nadzornega odbora predlagal, naj se odboru poda razrešnica, kar so člani soglasno storili.

Sledile so volitve. V Zbornici mandati trajajo dve leti, vsako leto pa se zamenja polovica odbornikov.

Novi odbor je sestavljen takole: predsednik Herman Zupan, podpredsednik prof. Tine Vivod, tajnik lic. Marko Amon, namestnik tajnika Bogdan Vrtovec, blagajnik inž. Tone P. Podržaj, namestnik blagajnika cont. Gregor Hribar; odborniki: Oblak Ciril, Andrej Kremžar, Marjan Petkovšek, Tomaž Erjavec, lic. Janez Pleško; petčlanski nadzorni odbor pa sestavljajo: inž. Jernej Dobovšek, Alfred Marušič (iz Montevidea, Uruguay), Guillermo Ayerbe, Jože Šenk in Andrej Kostelec.

Predsednik Zupan se je v imenu odbora zahvalil za ponovno izkazano zaupanje.

Pri slučajnostih se je obravnavala še sprememba sedeža Zbornice. Soglasno so prisotni potrdili predlog odbora, naj Zbornica deluje odslej v Slovenski hiši v Buenos Airesu (ulica Ramon L. Falcon 4158), kjer ima svoj sedež večina slovenskih ustanov.

Posebej je še poudaril, da se sedaj Zbornici odpirajo nove možnosti na področju trgovske izmenjave med Argentino in Slovenijo. Z bolj strokovnim nastopanjem tako v Argentini, kot po predstavnikih v Sloveniji, rastejo možnosti v uspešnem iskanju novih poti za popolnejše gospodarsko sodelovanje med Argentino in Slovenijo.

-e. -t.

VERSKI IN NARODNI TISK

Srečanje in poklon

Vsaka izseljenska skupnost se zaveda, kako izredne važnosti je tisk za povezovanje in ohranjanje skupnega čuta in vrednot, ki jih njeni člani gojijo. Slovenska povojna skupnost v Argentini je bila vedno bogata na tem področju. Število publikacij, ki jih beleži naša zgodovina, preseneča nas same, a tudi strokovnjake na tem področju v matični domovini. Po pedesetih letih se je naš tisk sicer precej skrčil, a preživele publikacije so močne in v polnosti izpolnjujejo svoje poslanstvo.

Za časopisje in revije pa ni važno le, da so tiskani, temveč predvsem, da pridejo do naročnika in bralca. Večina naših publikacij pride do rojakov po posebni mreži raznašalcev. Vsak okraj, kjer rojaki žive strnjeno naseljeni, ima svojega poverjenika, ki vsak teden pohiti v središče (Slovensko hišo) po izvode, katere v manjših skupinah razdeli drugim raznašalcem, ki jih nato raznesejo po družinah. Mnogokrat s časopisom prinesejo tudi komentarje in novice okoliša in seveda dobro in vzpodbudno besedo. Podoben sistem velja tudi za Mendoza in Bariloče. Lahko zatrdimo da je nad petdeset rojakov vpletenih v to delo, ki se uspešno vrši že od leta 1948.

Vodstvo skupnosti občasno prireja srečanje teh tihih in skritih sodelavcev, da se jim zahvali za njihov trud. Tudi letos sta to srečanje organizirala Slovensko dušno pastirstvo, ki izdaja tednik Oznanilo in mesečno revijo Duhovno življenje, ter Zedinjena Slovenija, ki izdaja splošnoinformativni tednik Svobodna Slovenija.

Letošnje srečanje pa je imelo še poseben poudarek na

Od leve: Uredniki Gregor Batagelj, Tine Debeljak, Tone Mizerit, Staretova sorodnica Saša Hartman Golob in tajnica ZS prof. Neda Vesel Dolenc

osebnosti Miloša Stareta, ustanovitelja in dosmrtnega lastnika in voditelja tega tednika. Njemu v spomin smo pomenovali prostor v Slovenski hiši, v kateri deluje uredništvo lista.

Srečanje se je pričelo z mašo, ki jo je daroval salezijanec Dani Vrečar. V cerkvenem nagovoru je povezoval evangelijsko sporočilo o talentih z delom piscev, izdajateljev in raznašalcev na področju tiska.

Po končani maši so se prisotni pomaknili v drugo nadstropje, kjer sta urednik Tine Debeljak in tajnica Zedinjene Slovenije prof. Neda Vesel Dolenc odkrila napis nad vrati, nakar je Dani Vrečar blagoslovil napis in uredniške prostore.

Zatem so se gostitelji in gostje zbrali v jedilnici, kjer je spregovoril predsednik Zedinjene Slovenije Tone Mizerit: „Letos smo hoteli temu srečanju dati poseben poudarek ob spominu na osebo, ki je toliko let dobesedno gorela in

tudi dogorela za slovenski tisk. To je bil g. Miloš Stare. Ne bi bilo Svobodne Slovenije, ki nas vsak teden obišče, če ne bi bilo Miloša Stareta, zavednega Slovenca in demokrata, junaškega in odločnega moža, spretnega politika in zlasti neutrudljivega organizatorja. Rojen v kmečki družini 11. junija 1905 je še kot otrok ostal brez očeta in ga je vzgajala teta. Bil je nardarjen in je kaj hitro dokončal študije prava. Že od mladih nog je sodeloval v organizacijah, kar ga je potem vodilo v politiko. Hitro se je vpletel v delo in postal upoštevan. Leta 1938 izvoljen za državnega poslanca v Slovenski ljudski stranki.

Ko je vihra vojne in revolucije pokrila slovensko zemljo ni dvomil: odločil se je za narod in demokracijo. Že novembra 1941 je pričel izdajati ilegalni list Svobodna Slovenija, kjer je pisal tako proti okupatorju kot opozarjal na lažnivost komunizma. Le tisti, ki so preživeli viharne vojne čase, se jasno zavedajo, v kakšno življensko nevarnost se je s tem postavil. List je izdajal do konca vojne in ga nato znova obudil po prihodu v Argentino. Vmes in potem lahko navedemo še delovanje pri Slovenski zavezi, begunska leta, ustanovitev in predsedništvo Društva Slovencev, in po smrti dr. Mihe Kreka vodstvo SLS in Narodnega odbora za Slovenijo.

Miloš Stare je živel za svoj časopis. Koliko truda, napora in skrbi, koliko zavzetih ur je posvetil Svobodni Sloveniji vemo le tisti, ki smo pred leti z njim tesno sodelovali. In v tem delu so se izražale njegove naboljše vrline: organizacijski smisel, vestnost in odgovornost, neutrudljivost in pa ljubezen.

A ni se zadovoljil le s tednikom. Razne tiskovine, brošure in izredno število knjig je izšlo pod njegovim vestnim pokroviteljstvom. Prva izseljenska šolska knjiga „Naša beseda“ je izšla v založbi Svobodne Slovenije. Že leta 1949 je izdal prvi koledar in za njim še 22 koledarjev in zbornikov. Le njegovi sposobnosti je pripisati, da je znal poiskati mecene, ki so omogočili preživetje tednika in založbe v hudih časih. Imel pa je tudi nenehno še druge skrite sodelavce, in to ste bili vi, dragi raznašalci, ki ste bili in ste še pri delu tako neutrudljivi kot on. Kot vi je tudi on po poklicni dolžnosti vedno našel čas in ga posvetil listu. Kolikokrat je hodil v pisarno Svobodne Slovenije ob sobotah in izrabljal proste ure za delo in pripravo izdaj. Mnogokrat sem ga videl za veliko mizo v pisarni, ko je že skoraj na koncu svojih moči vseeno delal naprej, dokler ni skončal vsega, kar si je bil zastavil.

Zato smo sklenili, v soglasju z dušnim pastirstvom in tudi odborom Slovenske hiše, da prav tisto pisarno v drugem nadstropju tega našega središča, v kateri se je ves žrtvoval za slovenski tisk, poimenujemo po njem. Naj napis nad vrati še za bodoče rodove priča o njegovi ljubezni do slovenstva in slovenskih vrednot. Naj nam bo za vedno svetel zgled.”

Sledil je zajtrk, ki je potekel v prijetnem pogovoru in izmenjavi idej o delu in prizadevanjih za slovensko skupnost na področju verskega in narodnega tiska.

Odkritje napisa

SLOVENSKE NARODNE JEDI

Sveti Miklavž

„Prihaja... že peče piškote“ ... smo pred tri četrt stoletja vzklikali otroci, kadar smo v poznih novembrskih dneh videli pordečen nebesni obok zahajajočega sonca. V veseljem pričakovanju smo molili, da nas sv. Miklavž ne bi pozabil, pisali smo mu pisma s svojimi željami, a nam je postalo tesno pri srcu, če je zvečer parkelj z verigo porožljaj pod našim oknom.

Na predvečer godu sv. Miklavža smo pripravili krožnike (na podeželju peharje), na katere smo polagali podobice in zvezdice raznih barv, katere nam je med letom podarjal gospod katehet.

Zjutraj smo bili presenečeni, ko so na krožnikih bili orehi, slive, suhe hruške in jabolka, „cukerčki“, medenjaki, pomaranča ali mandarina, ameriški lešniki, dateljni in fige; s strahom smo pa prijeli palico, ki je bila včasih priložna. In še svinčnik, zvezek in radirka so bili zraven!

Sveti Miklavž, ki je po vsej Evropi med otroci najbolj priljubljen svetnik, je nam prikazan v škofovskih oblačilih - saj je bil škof. Živel je okrog leta 250 po Kristusu in je umrl v visoki starosti blizu leta 345. V Sloveniji ima blizu dvesto cerkva njemu posvečenih, v Franciji in

Nemčiji čez dva tisoč in v Rimu še danes šestindvajset. Holanci pa so ga prenesli v Severno Ameriko, kjer pa je dobil drugačen način češčenja in bil v mnogih primerih „poganiziran“.

Prvi je svetega Miklavža omenil že sv. Metod iz Konstantinopla. Zelo češčen je v Rusiji, kjer so ga sprejeli za narodnega zaščitnika, enako v Amsterdamu in New Yorku. Je pa tudi zaščitnik ljubljanske metropolije. Bil je priprošnjik krakovskih in trnovskih ribičev in čolnarjev, beračev, pa še deklet, ki si želijo moža.

Češčenje sv. Miklavža je bilo v Sloveniji najbolj živo med prvo in drugo svetovno vojno, čeprav je bilo miklavževanje prvič omenjeno že leta 1839. V času enoumja komunistične diktature so ga hoteli zamenjati z „dedkom mrazom“, zadnja leta pa je zopet prišel v javno veljavo. Njegovo praznovanje ima v vsaki deželi svojo obliko, včasih tudi svoje ime, a tudi v naših krajih je več načinov miklavževanja. Navadno je prikazan z dvema angeloma in kupom parkljev.

Nad. na 6. str.

NSi IZRAŽA ZADOVOLJSTVO

Predsednik N.Si dr. Andrej Bajuk je izrazil zadovoljstvo nad povabilom Slovenije v zvezo NATO. To je zgodovinski dogodek in uresničenje sanj iz osamosvojitvenega časa ter časa plebiscita izpred 12 let. Država, ki je bila ob osamosvojitvi varnostni problem, predmet zaskrbljenosti Evrope, ki je zavezništvo NATO prosila za pomoč, postaja sama članica Zavezništva. Vabilo v zvezo NATO predstavlja priznanje Slovenije kot države. Postajamo država, ki bo enakopravno in odgovorno sodelovala pri gradnji nove Evrope. Evrope, ki bo enotna v smislu varnosti prebivalcev in demokratična.

NOVICE IZ SLOVENIJE

BEGUNSKO ŠOLSTVO

V prostorih Slovenskega šolskega muzeja so odprli razstavo z naslovom Begunsko šolstvo v 20. stoletju - naše in pri nas. Razstava prikazuje tri časovno in vsebinsko različna obdobja in sicer begunsko šolstvo med prvo svetovno vojno, begunsko šolstvo Slovencev po letu 1945 v Avstriji in Italiji ter begunsko šolstvo konec 20. stoletja v Sloveniji.

90-DNEVNE GORIVNE REZERVE

Slovenija se je v procesu prilagajanja slovenske zakonodaje evropski zavezala, da bo do leta 2005 dosegla količino rezerv, ki ustreza 90-dnevni povprečni porabi nafte in njenih derivatov v preteklem letu. Do izgradnje manjkajočega rezervarskega prostora v Sloveniji bo del obveznih rezerv države skladiščen v drugih državah, za kar mora predhodno skleniti dvostranske sporazume. Slovenija je tovrstna sporazuma že podpisala z Nemčijo in Italijo, v zadnjem tednu pa še z Madžarsko.

SLOVENC NA MADŽARSKEM

Za Slovence se je na lanskem popisu prebivalstva na Madžarskem opredelilo 3040 državljanov Madžarske, 3187 pa jih je za materni jezik napisalo slovenski. Glede na popis leta 1990 je to velik napredek, saj se je takrat za slovenščino kot materinščino opredelilo le 1930 Slovencev. Tako je povedal Jože Hirnoek, dosedanji predsednik Zveze Slovencev na Madžarskem, ko je bil ponovno izvoljen na občnem zboru v Monoštru.

PO SVETU

ANDREOTTI OBTOŽEN UMORA

Nekdanjega italijanskega premiera in dosmrtnega senatorja Giulia Andreottija je sodišče v Perugii zaradi sodelovanja pri umoru kritičnega časnikarja Mina Pecorellija leta 1979 obsodilo na 24 let zapora. V skladu z obtožnico naj bi Pecorellija na ukaz Andreottija ubila mafija. Nekdanji premier naj bi se namreč bal, da se je Pecorelli dokopal do za zanj obremenjujočega gradiva. Nižjestopenjsko sodišče v Palermu je sicer Andreottija oktobra leta 1999 zaradi pomanjkanja dokazov in neverodostojnosti mafijskih prič v Perugii oprostilo. 83-letni sedemkratni italijanski premier se je na obsodbo pritožil.

NAMESTO V TANK - V MORJE

Ponesrečeni tanker Prestige se je prelomil in potonil kakih 270 kilometrov pred špansko Galicijo. Kakih 295 km širok naftni madež se je nato razdelil na štiri dele, zato dobiva onesnaženje z izredno žvepleno

težko nafto, ki je iztekla iz tankerja v Atlantski ocean, vedno večje razsežnosti. V noči na soboto je obalo doseglo še več nafte, zaradi česar je trenutno onesnaženih skoraj 500 km španske obale, je poročal španski radio. Španske oblasti so sicer sporočile, da bodo do potopljenega tankerja poslale podmornico, ki naj bi ugotovila, če iz ladje še vedno odteka nafta.

NADŠKOFA SO OSVOBODILI

V bližini Bogote so ugrabili predsednika latinskoameriške škofovske konference in nadškofa Zipaquire, Jorgeja Jiménez. 60-letnega nadškofa so ugrabili trije ali štirje člani marksistične uporniške skupine Revolucionarne oborožene sile Kolumbije (FARC). Odzivi na ugrabitev so prišli tudi iz Vatikana; papež Janez Pavel II. je zahteval Jiménezovo takojšnjo izpustitev. Po štirih dneh pa so ga enote kolumbijske vojske osvobodile na podlagi podatkov, ki so jih posredovali domačini.

SLOVENC IN ŠPORT

KVALIFIKACIJE ZA EVROPSKO PRVENSTVO

Nogometna reprezentanca Cipra je v 3. krogu kvalifikacij za nastop na evropskem prvenstvu leta 2004 na Portugalskem z 2:1 premagala Malto. Na lestvici s tremi zmagami vodi Francija, tri točke pa so zbrali Izrael, Ciper in Slovenija.

?????

Na prvi pravi tekmi svetovnega pokala v smučarskem teku v švedski Kiruni sta zmago na petkilometrski preizkušnji v prosti tehniki slavili kar dve tekmovalki, Estonka Kristina Šmigun in Nemka Evi Sachenbacher, medtem ko se je svojega prvega uspeha v svetovnem pokalu na dvakrat daljši razdalji veselil Francoz Vincent Vittoz. Izmed slovenske štirice je prve letošnje točke po pričakovanju osvojila naša najboljša tekačica zadnjih let Petra Majdič, ki je v zelo izenačeni konkurenci končala na 17. mestu. Nataša Lačen je tekmo končala na 51. mestu. V moški konkurenci je bil soliden B reprezentant Vasja Rupnik, ki je dosegel 43. mesto, za točkami pa zaostal enajst sekund.

SLOVENIJA MOJA DEŽELA

Politično delo konec stoletja

Na Kranskem so prve splošne volitve po idejnem razcepu v slovenskem tabornu ustvarile svojevrsten položaj. Katoliška narodna stranka je dobila vse mandate na kmetih in s tem 16 poslancev. narodna napredna stranka je zmagala v mestih in dobila 9 mandatov, medtem ko so Nemci ohranili svoje položaje v veleposestniški kuriji in v Kočevju - 11 zastopnikov. Tu se tudi vidi, kakšno volilno prednost je imela pešička nemških veleposestnikov. Nemci, ki so čutili, da izgubljajo svoj položaj v deželi, so skušali obdržati, kar jim je še ostalo, in so se povezali s slovenskimi liberalci, pri čemer je gotovo igral vlogo njun skupni liberalni nazor. Nekdanji radikali Tavčar, Hribar in drugi so so pozabili na svoj narodni radikalizem. S tem sporazumom, ki je bil pozneje sklenjen tudi pismeno, se je pričela dolgotrajna vlada (1896-1908) slovensko-nemške koalicije v kranjskem deželnem zboru. Tavčar je z veseljem oznanjal „več kot štiridesetdnevni post“

klerikalne stranke. Ta sporazum pa je seveda med ljudmi bil deležen precej ostre obsodbe.

Kakor je divjal med katoliško in liberalno stranko ogorčen boj, sta vendar v določenih trenutkih sklenila premirje in celo sodelovala v skupnem nastopu. Veliki potres leta 1895, ki je precej poškodoval Ljubljano, je dosegel, da sta obe stranki skupno delali v akciji za odpravo škode. Ko je med Nemci nastala precejšnja opozicija do slovenskih jezikovnih uredb, je leta 1897 prišlo v Ljubljani do Vseslovenskega shoda, v katerem so se zbrali poslanci obeh strank in potrdili svoj cilj Zedinjeno Slovenijo.

Tudi delo v dunajskem parlamentu se je spreminjalo. Povezave slovenskih konservativcev z nemškimi je bilo za vselej konec. Slovenski poslanci so se vezali v klube z dalmatinskimi in istrskimi poslanci. Pozneje so bili v Slovenski krščanski zvezi, ki je združevala slovenske, hrvaške in ukrajinske poslance, ki je imela 25 članov in je bila četrta po velikosti v parlamentu.

PISALI SMO PRED 50 LETI

KOLENDAR ZBORNİK 1953

Uvodna beseda urednikov pravi, da prehajamo v dobo malodušnosti in utrujenosti.

Največ bralcev vsako leto pogleda, kaj pravita dr. Krek in škof Rožman. Dr. Krek ne prikriva oblakov nad političnim obzorjem, škof pa zagotovi, da nas bo novo leto pripeljalo korak bliže dnevu, ko bo božja moč očito spoznavna.

Ze od prvega Zbornika piše prof. Geržinič v luči rojstnih in smrtnih obletnic našo kulturno zgodovino.

Posebni posvetili se spominjajo turjaških junakov, spomnil se pa tudi župnika Figalla in na Holandskem patra Teotima van Velzena. Doma pa sta umrla oba Ušeničnika.

Bolj veseli so jubileji živih.

V sredi je opis drugega obiska vladike dr. Rožmana v Argentini.

Jože Košiček je v članku 60 let dela za slovenski narod razgrnil sliko slovenske politike, najzanimivejše pa je zgodovinsko branje Grožnje in spletke proti obstoju Slovenije, kjer Vladimir Vauhnik govori o novostih in zakulisjih ravnanja do Slovenije.

Gradivo o dogodkih, ki so doma privedli do revolucije, je zbral Janez Martinc (Tine Debeljak)

MM

BARAGOVO ZBOROVANJE

Uvodno besedo je spregovoril g. Marjan Loboda, Gallus in cerkveni zbor iz Ramos Mejije sta zapela nekaj pesmi, Stanko Jerebič je recital Budnikovo pesem Velikan Baraga, glavni govornik pa je bil predsednik DS ing. Albin Mozetič.

Lanuščani so pred Baragovim kipom deklamirali Igorjevo Slovenska mladina Baragi.

v drugem govoru je Rudolf Smersu primerjal Barago s sv. Pavlom in sv. Frančiškom Ksaverijem. Jerebič je recital Indijančevu premišljevanje s. Darinke Konc, zadnji govor pa je imel dr. Odar.

ESLOVENIA, MI TIERRA

Las reformas de José II

José II, el hijo de María Teresa, continuó con las reformas de su madre. Hasta el año 1770 la finalidad de las reformas era pragmática: acrecentar el ejército y asegurarle fondos del estado. Pero en las reformas de José II primaron las influencias de los fisiócratas, del iluminismo, del jansenismo y la exigencia de un mayor control estatal sobre la Iglesia.

Las regiones de Estiria, Carniola y Carintia pasaron a formar parte de la gobernación de Graz, mientras que las de Trst y Gorizia, de la de Trst. El gobernador era designado por el emperador.

La reforma impositiva entró en vigencia en 1789. Se volvieron a hacer mediciones de terreno y se fijó el monto del tributo.

En el año 1782 se dieron en las regiones eslovenas patentes con las que se eliminaba la subordinación personal. Se siguió con el trabajo de los siervos de la gleba y con los tributos, pero los hijos podían elegir libremente el oficio y podían casarse sin tener que pedir el consentimiento del señor. Los siervos podían mudarse si encontraban a algún reemplazante y podían endeudarse hasta una suma que no superara los dos tercios del valor de la propiedad.

En el ámbito de la enseñanza podemos decir que las reformas de María Teresa lograron un aumento de la población estudiantil. José II creó una especie de trivium en todas las parroquias y ciudades. La asistencia de los niños era obligatoria. Si bien se estableció que la enseñanza debía impartirse en alemán, se permitió el empleo del esloveno para los más pequeños. Se editaron libros de textos esloveno-alemanes o, también, completamente en esloveno. La enseñanza de la religión transcurría en idioma esloveno con el auxilio del catecismo esloveno y de libros de cánticos.

La enseñanza elemental fue de suma importancia para el afianzamiento del idioma esloveno. Una gran cantidad de la población joven aprendió a leer y a escribir en esloveno. El empleo de ese idioma en las escuelas y en los textos escolares acentuó la necesidad de afirmar la lengua literaria eslovena en todo el territorio esloveno.

OSEBNE NOVICE

Krst. V nedeljo 10. novembra je bil krščen v Bariločah **Dinko Martin Bertonec**, sin inž. Bogdana in prof. Veronike Vivod. Botra sta bila lic. Alenka Vivod ter inž. Andrej Bertonec. Krst se je vršil med slovensko mašo, ki jo je daroval Branko Jan CM.

Iskrene čestitke!

Poroka. V Tubera sta se poročila **Natalija Tolosa** in **Ignacij Hostnik**. Za priče so bili ženinu Marjetka Stariha in Tomaž Hostnik, nevesti pa Ignacio Tolosa in Mabel Dabaddie.

Novoporočencema čestitamo in želimo obilo sreče!

Smrt: V Lanusu je umrla **Francka Burjek roj. Cerar** (80). **Naj počiva v miru!**

RAZSTAVA

V galeriji Braque v Buenos Airesu (Av. Monroe 1996, Capital Federal), razstavlja naša rojakinja **Andrejka Dolinar**. Razstava je odprta od ponedeljka do petka od 15. do 20. ure in ob sobotah od 10. do 13. ure, vključno do 3. decembra.

Sledila je ustanovitev Južnoameriške Baragove zveze, za predsednika je bil izvoljen dr. Odar, za podpredsednike pa Kremžar, Mozetič in Smersu,

MM

GALLUS

je na svojem občnem zboru tako razdelil posle: Predsednik Lovro Jan, podpredsednik Božo Fink, tajnica Štefka Žonta, blagajnik Silvo Lišpušček, arhivarja Majda Brandster in Jože Vombergar, gospodar Rudi Bras.

Svobodna Slovenija, št. 45, 27. novembra 1952

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Valentín B. Debeljak** / Proprietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Antonio Mizerit** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: **esloveniau@sinectis.com.ar / debeljak@netizen.com.ar**

Glavni urednik: **Tine Debeljak ml.** / Za Društvo Zedinjena Slovenija: **Tone Mizerit** / V tej številki so sodelovali še: **Gregor Batagelj, Miriam Jereb Batagelj, Pavlina Dobovšek, Tone Vivod, Andrej Duh.** - STA, Radio Ognjišče.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 70, pri pošiljanju po pošti pa \$ 95 (za člane ZS poseben popust); obmejne države Argentine 110 USA dol.; ostale države Amerike 125 USA dol.; ostale države po svetu 135 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 85 USA dol. za vse države.

Čeke: v Argentini na ime „Eslovenia Libre“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / Estados Unidos 425 - C1101AAI Buenos Aires Argentina. - Tel.: 4362-7215 - Fax: 4307-1953 - E-mail: vilko@ciudad.com.ar

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
 Cuenta N° 7211
 R. Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

MALI OGLASI

TURIZEM
Bungali v Bariločah. - Bungali ILIRSKA nudijo 3-sobna stanovanja z vso opremo, vse leto po odlični ceni. Tel. 02944-441814. E-mail: ilirska@bariloche.com.ar

Letalske karte, rezervna hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu
 H. Yrigoyen 2742 - San Justo
 Tel. 4441-1264 / 1265

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdbovsek@perseus.com.ar

dr. Marjana Poznič - Odvetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@sfanet.com.ar

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16. do 20. - Tucumán 1455 - 9. nadstr. "E" - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Av. Corrientes 1250, 5° F, Capital. Torek in četrtek od 16. do 19. Tel.: 4382-9216

GOSPODARSTVO
Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - B1704FOA Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Zaključek Balantičeve šole v San Justu

V nedeljo, 1. decembra

ob 8. uri: zahvalna sveta maša. Po maši razdelitev spričeval in slovo od odhajajočih. Ob 17,30. uri: igra „Mogočni prstan“, nato prihod sv. Miklavža. Lepo vabljeni.

Skupni odbor SDO - SFZ sporoča, da bo

SKUPNI MLADINSKI OBČNI ZBOR

7. decembra v Slovenski hiši

ob 19:15 sv maša, nato občni zbor in predvajanje videoposnetka s skupnega Mladinskega dne

Zaključek šole Josipa Jurčiča v Carapachayu

bo v nedeljo, 1. decembra, ob 18. uri, nato prihod sv. Miklavža.

Zaključek Rožmanove šole

bo v soboto, 7. decembra:

ob 18. uri sv. maša, akademija in prihod sv. Miklavža Vsi lepo vabljeni!

Ponovitev igre na Slovenski Pristavi
„DREVESA UMIRAJO STOJE“

A. Casona:
 v režiji Dominika Oblaka
 bo v soboto, 7. decembra, ob 20. uri.

Vsi lepo vabljeni!

Dušnopastirstvo in Slovenska kulturna akcija

sporočata, da je

igra „Barka brez ribiča“
 iz znanih razlogov prestavljena

na nedeljo, 15. decembra, ob 19. uri v veliki dvorani Slovenske hiše

Lepo vabljeni rojaki v čim večjem številu!

Mogočni prstan

avtor: Fran Milčinski
 otroška igra, v izvedbi učencev Balantičeve šole. Natopajo vsi otroci višjih razredov Balantičeve šole. Nedelja 1. decembra ob 17.30 Naš dom, San Justo

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI
 26. novembra 2002

1 EURO 229,53SIT
 1 U\$S dolar 231,76SIT

Sveti Miklavž

Nad. s 4. str.

V Ljubljani so predvsem pred drugo svetovno vojno bili značilni za njegovo praznovanje „miklavževi sejmi“, kate-re so omenjali že v devetnajstem stoletju. Najprej so bili med Čevljarskim in Špitalskim mostom, potem so jih preselili na Kongresni trg. Tam so bile stojnice, polne slaščic, kot na primer raznovrstni piškoti, mandolat, turški med, dateljni, smokve, pomaranče in ameriški lešniki, izreden pa je bil parkelj, narejen iz suhih sliv, naboden na zobotrebce, parkljev obraz pa je bil narejen iz rdečega voska. Parklji in sv. Miklavž so bili spečeni tudi iz lecta ali navadnega testa. Zelo pomembne so bile rdeče ovite palice in črni korobači. Pisano je, da so oboje pripravljali fantje iz Krakovega in Trnovega, ki so jih delali iz vrbovih in leskovih vej. Z njimi naj bi zvečer, ko je bilo veselo rajanje ob orglicah in harmoniki, radi ošvrknili marsikatero deklico... Pred miklavževim večerom so bile po naših krajih veselice, v mestih pa razni-plesi. V mnogih krajih je bilo tudi „obiskovanje“ Miklavža po vseh hišah v vasi. Na Miklavževih krožnikih ni smelo manjkati medenega peciva. Veliko je načinov, kako ga lahko pripravimo. Navedla bom dva recepta, katera je pripravila Marija Eiletz, ko so odbornice Zveze slovenskih mater in žena pred leti pek-le v Slovenski hiši medene kruhe in medenjake. Napekle so jih do 150, potem so jih pa delile med naše rojake.

Medeni kruh (recept Marije Eiletz)

150 gr masla, 4 žlice črnega sladkorja in 1 jajce penasto stepeno; dodamo 250 gr medu, cimeta, limonino in pomarančno lupino, rum, vanilijo in 400 gr moke z žličko sode ter 250 dl mleka. Po želji lahko dodamo 1 skodelico rozin in 1 skodelico sesekljanih orehov.

Medeno božično pecivo (recept Marije Eiletz)

500 gr moke, 2 polni žlički sode bic., 2 žlički cimeta, noževo konico klinčkov v prahu - dobro presejemo in dodamo: 100 do 150 gr masla, 250 gr sladkorja, vanilijo in lupinico pomaranče, 1 celo jajce in 2 rumenjaka ter 4 žlice medu. Vse dobro znetemo (testo naj počiva), nato ga razvaljamo in zrežemo v razne oblike. Spečene polijemo s čokoladnim in limoninim ledom. Spravimo ga v dobro zaprte posode, da se ne navlaži.

Škofjeloški medeni kruhki - lect („Slo. narodne jedi“)

1/4 l medu, 450 gr ržene moke, pol do 1 dkg pepelike, nekaj cimeta, klinčkov, oreščka in limonine lupine znetemo v testo in denemo na pomazan pekač, na katerem naj počiva 48 ur. Testo pečemo 3/4 ure. Še gorko pecivo namažemo z oljem, da se sveti. Narežemo ga na rezine.

Priredila D -ova

LETNO SE „IZGUBI“ 1.200 AVTOMOBILOV

V Sloveniji lastniki letno „pogrešijo“ med 1100 - 1300 motornih vozil, ven-dar - medtem ko so bile tatvine in odvzemi v zad-njem desetletju v stalnem porastu - zadnja štiri leta na Generalni policijski upravi

(GPU) opažajo manjši upad. V prvih devetih leto-šnjih mesecih so tako zabe-ležili 1004 tatvine in odv-zeme avtomobilov, priča-kujejo pa približno enako raziskanost kot prejšnja leta - odstotek najdenih vozil med letoma 1990 in 2002 se namreč giblje malo pod polovico.

Popravek

V 44. številki Svobodne Slovenije z dne 7. novembra 2002 je na zadnji strani objavljeno obvestilo o Raz-pisu za programe v letu 2003, ki ga je objavil Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu.

V besedilu je avtor g. Bo-štjan Kocmur zapisal, da „nam (op. Društvo Slovenija v svetu) boste za ta razpis lahko javili vse programe, ki bi jih želeli izvesti s kakšno dodatno finančno podporo v prihodnjem letu“. Iz tega za-pisa je mogoče razumeti, da je Izseljensko društvo Slove-nija v svetu tisto, ki zbira predloge za razpis. Ker taka interpretacija utegne povzro-čiti nesporazume in zmedo, naj pojasnimo, da prijave na razpis zbira sam Urad, odda-ne (na pošti) pa morajo biti najpozneje do vključno 25. novembra. Urad je tisti, ki

odloča o dodelitvi sredstev posameznemu projektu. Z Izseljenskim društvom Slove-nija v svetu Urad odlično so-deluje in ima z njim že utečene načine sodelovanja, vendar pa v primeru razpisa to društvo, ki je - ravno tako kot Svetovni slovenski kong-res ali Slovenska izseljenska matica - financirano s strani Urada, ni v ničemer nadreje-no Zedinjeni Sloveniji ali ka-teremukoli društvu v Argen-tini ali drugje po svetu, zato se vsakdo lahko na razpis prijavi po svoji izbiri: nepos-redno Uradu ali prek posred-nika, Izseljenskega društva Slovenija v svetu, Svetovne-ga slovenskega kongresa, Slovenske izseljenske matice idr.

Dr. Iztok Simoniti
 Državni sekretar
 Urad RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Na razpolago je pri društveni pisarni naš

podporni bon - „Rifa“ ZEDINJENE SLOVENIJE

Hočete vedeti, kaj boste lahko zadeli?

1. dobitek: 10 dni bivanja v Počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča v kordobskih gorah;
2. dobitek: umetniška slika priznane slovenske umetnice;
3. dobitek: vezan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;
4. dobitek: broširan Zgodovinski Zbornik Zedinjene Slovenije;
5. dobitek: naročnina Svobodne Slovenije za eno leto;
6. in 7. dobitek: na izbiro tri knjige iz založbe Zedinjene Slovenije;
8. do 10. dobitek: na izbiro ena knjiga iz založbe Zedinjene Slovenije.

Vsak od njih samo za pet pesov.

Rožmanov dom
 Nedelja, 15. decembra
Tradicionalno srečanje
 ob 11.30 sv. maša, nato domače kosilo. Lepo vabljeni

PRODAJAM CHALET Z LOKALOM
 po zelo nizki ceni zaradi izselitve. Priložnost za trgovino. tel: 4625-1847 4627-5514

V KRATKEM NOVE SPREMEMBE NA www.sdo-sfz.com.ar

OBVESTILA

SOBOTA, 30. novembra:
Koncert pri Slovenski kulturni akciji. Ob 20,30. uri v Slovenski hiši pojejo „Nočne pesmi“ Cvetka Kopač, Ani Rode in Luka Debevec.
NEDELJA 1. decembra:
Drugi krog slovenskih predsedniških volitev.
V Našem domu v San Justo ob 8. maša Balantičeve šole, nato slovo od odhajajočih. Ob 17.30 pa igra „Mogočni prstan“ in prihod sv. Miklavža.
Zaključek Jurčičeve šole in prihod sv. Miklavža.
Zaključek Prešernove šole in prihod sv. Miklavža.
SOBOTA, 7. decembra:
Posvetitev Brezmadežni in Občni zbor mladinskih organizacij, v Slovenski hiši ob 19.15.
Zaključek Rožmanove šole in prihod sv. Miklavža.
Ponovitev igre A. Casone Drevesa umirajo stoje na Pristavi ob 20. uri.
NEDELJA, 8. decembra:
Prvo sveto obhajilo.
SOBOTA, 14. decembra:
Na Slovenski pristavi Veselica narodnih plesov.
NEDELJA, 15. decembra:
V Rožmanovem domu ob 11.30 sv. maša, nato domače kosilo.
V Slovenski hiši igra Barka brez ribiča ob 19.

ZA SMEH

Tine, kaj se ti je pripetilo, ti, ko pa ga je Tone še pra-
 da si ves obvezan? vočasno mahnil s kolom!
 Predčerašnjim me je Čemu služi denarnica?
 hotel pičiti komar. Da izgubimo ves denar
 Zakaj pa si obvezan, če naenkrat.
 ti komar ni pičil?
 Seveda me ni mogel piči-